

Høringsinnspill - Fremtidens skole

Arendal kommune

Innsendt: 05.12.2025 22:46

Referanse-ID: S3N-B3N

Skjema-ID: AKO-78

Personvernerklæring

Aksepter

☒ Gå videre til skjema

Høringsuttalelse

Hvem sender inn

Jeg sender inn
høringsinnspill

☒ på vegne av meg selv som privatperson

Om deg som sender inn

Fornavn

ATLE

Etternavn

SØRENSEN

Har du barn på en skole
eller barnehage i Arendal?

☒ Jeg har barn i skole

Velg skole

Høringsuttalelse

Velg ett eller flere tema

☒ Andre innspill

Skriv inn andre innspill

Innledningsvis vil jeg først bemerke hvor fantastisk uegnet den tekniske løsningen for dette høringsformatet er for lengre innspill. Mangelen på mulighet for utheving, understreking eller andre måter å strukturere teksten på, gjør det vanskelig å presentere et klart og oversiktlig budskap. At systemet i tillegg bryter opp teksten slik at det i snitt står fem ord per linje, gjør ikke saken bedre. Resultatet er - ironisk nok - et

høringsverktøy som gjør det vanskeligere å lese, vanskeligere å skrive og vanskeligere å sikre en opplyst høringsprosess..

Så til saken..

ARENDAL KOMMUNES VEDTAK OG PROSESS OM SKOLESTRUKTUR ER UGYLDIG OG MÅ OPPHEVES

Den 13. november 2025 vedtok bystyret en konkret skolestruktur som innebærer nedleggelse av navngitte skoler, omfattende elevflytting, endrede skolekretser og omdisponering av bygningsmasse. Vedtaket berører et betydelig antall barn, foresatte og ansatte.

Dette vedtaket i praksis et bindende realitetsvedtak om nedleggelser av flere skoler og større strukturendringer. Vedtaket er formulert med klare beslutningsord («X skole legges ned»), tidspunkt for gjennomføring og direkte virkninger for elever og nærmiljø.

Mine bemerkninger gjelder ikke det politiske innholdet og valgene som sådan, men prosessen: at bystyret traff et vedtak med realitetsvirkning før saken var tilstrekkelig utredet, før barnets beste var vurdert og vektet på en konkret måte og før de berørte kunne medvirke på en måte som kunne påvirke utfallet. Feilene knytter seg til beslutningstidspunktet og kan ikke repareres gjennom en senere høring.

Når vedtaket i sitt innhold er et realitetsvedtak, utløses krav om forsvarlig utredning etter kommuneloven § 13-1 og prinsippene i forvaltningsloven § 17, en konkret vurdering av barnets beste etter Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen,

og reell medvirkning før utfallet er låst. I denne saken er sentrale utrednings- og medvirkningselementer skjøvet til en høring og etterfølgende arbeid som først skal gjennomføres etter at nedleggelsesbeslutningene allerede er truffet.

Dette innebærer at høringen ikke fremstår som en reell medvirkningsmulighet, men som et tiltak i gjennomføringsfasen av en allerede besluttet omlegging. Saken var ikke tilstrekkelig opplyst da vedtaket ble truffet, og ingen konkrete vurderinger av barnets beste forelå. Det sentrale beslutningsgrunnlaget var dermed mangelfullt.

En slik fremgangsmåte reiser alvorlige spørsmål om brudd på sentrale saksbehandlingskrav. Beslutningen får betydelige og direkte konsekvenser for barn, familier og nærmiljø. Når et kommunalt organ fatter beslutninger som i praksis oppfattes og håndteres som endelige, men omtales som «foreløpige», skapes en reel risiko for at innbyggernes rett til medvirkning og opplysning av saken settes til side.

Slike beslutninger krever forsvarlig utredning og et fullstendig beslutningsgrunnlag før vedtak treffes. Jeg ber derfor bystyret oppheve sitt vedtak og foreta en ny behandling av saken, basert på forsvarlig utredning, en konkret vurdering av barnets beste og en medvirkningsprosess som gir berørte en reell mulighet til å påvirke utfallet.

A. HVORFOR BYSTYRETS VEDTAK ER ET REALITETSVEDTAK

1. Det forvaltningsrettslige utgangspunkt og kjennetegn på et materielt realitetsvedtak

Ved et kommunalt vedtak er det innholdet og de faktiske virkningene som avgjør hvilken rettslig karakter beslutningen har. Hvordan kommunen selv betegner vedtaket – som «høringsvedtak» eller «foreløpig vedtak» – er ikke avgjørende dersom beslutningen i realiteten fastsetter utfallet i saken.

Et vedtak må regnes som et materielt realitetsvedtak når det i praksis avgjør saken, fastsetter rettsvirkninger for identifiserbare grupper, eller binder administrasjonen til konkrete tiltak. Momenter som taler for dette er at det innebærer konkrete og tidfestede beslutninger, at det avskjærer reelle alternativer og at innholdet går ut over rene prinsipielle føringer.

Når et vedtak etter dette må anses som realitetsvedtak, utløser det kravene til forsvarlig utredning i kommuneloven og prinsippene bak forvaltningsloven § 17, og en konkret vurdering av barnets beste (Grl. § 104 og barnekonvensjonen art. 3)

Det sentrale vurderingstemaet er derfor om vedtaket av 13. november 2025 faktisk fastsatte skolestrukturen, eller om det kun var et prosessledende steg.

2. Vedtakets ordlyd tilsier at saken er avgjort

Ordlyden i bystyrets vedtak 13. november 2025 er et tungtveiende moment. Vedtaket benytter gjennomgående bindende og endelige formuleringer som fastsetter konkrete tiltak:

- «Eydehavn og Nesheim skoler legges ned og elevene flyttes ...»
- «Hove læringsarena legges ned ...»
- «Strømmen skole legges ned og elevene fordeles ...»
- «Moltemyr skole legges ned.»

Dette er formuleringer som ikke bærer preg av å være forslag, utkast eller prosessledende. Det brukes ikke uttrykk som «foreslås», «sendes på høring» eller «skal vurderes». Språket er beslutningsrettet og typisk for et realitetsvedtak.

Formuleringene fungerer i praksis som gjennomføringsordrer: de pålegger administrasjonen å følge opp innholdet, ikke å utrede videre. Ordlyden fastsetter direkte konsekvenser for identifiserbare grupper og avskjærer reelle alternativer i videre prosess.

Dersom vedtakets ordlyd objektivt sett fremstår som endelig, må det behandles som et realitetsvedtak – uavhengig av kommunens egen betegnelse.

3. Vedtaket binder administrasjonen og utløser umiddelbare rettsvirkninger

Vedtaket fastsetter:

- hvilke skoler som skal avvikles,
- hvilken struktur som skal innføres,
- hvordan elever skal fordeles mellom gjenværende skoler, og
- når endringene skal iverksettes.

Slike formuleringer innebærer at administrasjonen ikke står fritt til å utrede alternative løsninger etter vedtaket.

Vedtaket utløser umiddelbare rettsvirkninger i forvaltningsrettslig forstand, ved at administrasjonen blir bundet til å følge opp nedleggelsesvedtaket, alternative løsninger blir avskåret, og det videre arbeidet går inn i en implementeringsfase. Slik binding av videre prosess er en rettsvirkning av realitetsvedtak, selv om den fysiske gjennomføringen skjer senere.

Kommunens egen publiserte tidslinje av prosessen bekrefter dette. Under punktet «Etter bystyremøtet» står det at administrasjonen «jobber med å følge opp bystyrets vedtak». Den varslede høringen i desember–januar omtales som en del oppfølgingsarbeidet – ikke som grunnlag for beslutning. Tidslinjen angir at det skal være etterfølgende dialogmøter med FAU, SMU og tillitsvalgte «ved skoler som blir berørt». Dette kan da kun sikte til de skoler som ble vedtatt nedlagt i bystyret. De skoler som ikke ble nevnt, blir ikke berørt, og er da heller ikke gjenstand for videre vurdering.

Når vedtaket både avskjærer reelle alternative og setter i gang praktiske gjennomføringstiltak, foreligger nettopp de typiske kjennetegnene på et endelig realitetsvedtak i forvaltningsretten. Slike vedtak kan ikke betegnes som prosessledende, uansett hvilke ord kommunen selv bruker.

4. Kommunedirektørens saksfremlegg var et forslag til realitetsvedtak – ikke et høringsforslag

Selv om saksfremlegget innledningsvis omtales som en «foreløpig utredning» og som grunnlag for «videre politisk behandling og høring», er innholdet utformet som et ferdig beslutningsgrunnlag.

Det er det reelle innholdet, ikke merkelappen, som avgjør om noe er et realitetsvedtak.

For det første fremmes konkrete, tidfestede og detaljerte vedtakspunkter om hvilke skoler som skal legges ned, hvor elever skal flyttes og når tiltakene skal iverksettes. Formuleringer som «legges ned», «flyttes» og «iverksettes» brukes uten forbehold - et språk som kjennetegner et endelig vedtak, ikke et høringsutkast

For det andre skiller dokumentet selv mellom det som skal vedtas nå, og det som skal «utredes videre». Det som skal utredes videre, gjelder konsekvensarbeid (ombruk av bygg, praktisk organisering) – noe som forutsetter at selve nedleggelsesbeslutningen allerede er tatt. Dermed viser saksfremlegget at selve strukturbeslutningen ikke er gjenstand for videre utredning, men forutsettes avklart i det vedtaket som skal fattes.

Passusen om at «endelig utredning» skal komme etter høringen, bekrefter dette: den senere utredningen gjelder detaljer i implementeringen, ikke spørsmålet om skolestruktur. En høring som ikke kan påvirke hovedutfallet, er ikke en reell høring.

Saksfremlegget må derfor anses som et forslag til realitetsvedtak. De sentrale beslutningene var ferdig utformet og ment gjennomført, ikke utredet. Dette innebærer at full utredningsplikt og vurdering av barnets beste skulle vært oppfylt før vedtaket, ikke i etterkant.

5.Kommunens egen kommunikasjon og politisk behandling viser at vedtaket var

endelig

5a.Kommunes kommunikasjon

Kommunen har i forbindelse med skolesaken utarbeidet en tidslinje med ulike datoer og milepæler i prosessen. Denne er publisert på kommunes nettside. Her kan en blant annet lese følgende milepæler:

- «13.november 2025 – vedtak i Arendal bystyre»
- «Etter bystyremøtet – administrasjonen jobber med å følge opp bystyrets vedtak»
- «Høring om Fremtidens skole – Det blir en høring etter bystyrets vedtak 13.november»

Dette er kommunens egne prosessbeskrivelser, og er dermed et objektivt uttrykk for hvordan kommunen selv forstod vedtakets karakter da det ble truffet. Det er altså ikke en etterfølgende tolkning.

Tidslinjen viser en prosessrekkefølge som avviker fra vanlig forvaltningspraksis og viser at høringen ikke ble oppfattet som en del av beslutningsgrunnlaget, men som et tiltak i gjennomføringsfasen etter at strukturbeslutningene var truffet. Det er uforenlig med en forståelse av vedtaket som et prosessledende høringsvedtak.

5b.Politisk behandling

Under bystyrets behandling 13.11.25 ble det fremmet et konkret motforslag, som innebar å sende saken på høring før beslutning:

1. Sak om fremtidens skoler legges ut til høring med frist 31 januar 2026.
Høringsprosessen gjennomføres med bred involvering fra elever, ansatte, foresatte, organisasjoner, lag, foreninger og øvrige aktører som berøres av de forslag som vedlegges høringsutkastet.

Forslaget ble nedstemt. Bystyret stod dermed overfor et tydelig veivalg: enten å legge saken ut på høring og avvente høringsinnspill, eller å fatte et realitetsvedtak direkte. Flertallet valgte det siste.

Dette illustrerer at bystyret selv oppfattet saken som realitetsklar, og at formålet med behandlingen 13. november ikke var å fatte et prosessvedtak, men å beslutte fremtidig skolestruktur. Det svekker i betydelig grad enhver tolkning av vedtaket som en «høringsramme» eller som en del av en videre utredningsfase.

5c. Skolesjefens uttalelser bekrefter at vesentlige opplysninger kan ha manglet da vedtaket ble truffet

I Agderpostens omtale av saken 23.11.25 uttaler skolesjef Karl Axel Moen blant annet at:

«Formålet med høringsrunden er å avdekke forhold som ikke er fanget opp tidligere.» Videre uttaler han: «Det skal mye til for at vedtakene blir omgjort.»

Disse uttalelsene viser for det første at kommunen selv erkjenner at relevante opplysninger for beslutningsgrunnlaget kan ha blitt utelatt på vedtakstidspunktet, som følge av manglende forutgående høring. Dette innebærer fare for at saken ikke var tilstrekkelig opplyst da vedtaket ble truffet.

For det andre viser uttalelsen om at det «skal mye til» for å omgjøre vedtakene at høringen i liten grad er egnet til å påvirke utfallet. Dette bekrefter at vedtaket ble oppfattet internt som et realitetsvedtak, og at høringen er et tiltak i oppfølgingen – ikke

i beslutningsgrunnlaget.

Slike uttalelser et tungtveiende moment som viser at høringen ikke er reell og at kommunen har brutt kravet til forsvarlig utredning og medvirkning.

6. Etterfølgene oppfatning og praktisering viser at vedtaket håndteres som endelig

Hvordan et vedtak faktisk forstås og praktiseres i etterkant, er et moment i vurderingen av om beslutningen var et realitetsvedtak. I denne saken fremstår det som klart at både administrasjonen, skoleledelsen, politiske aktører og offentligheten oppfattet nedleggelsesbeslutningene som endelige umiddelbart etter vedtaket 13. november 2025.

I Agderposten 14.11.25 kan vi lese følgende overskrift i en nettartikkel publisert like etter bystyrets vedtak:

Legger ned flere skoler i Arendal
«Med 27 stemmer mot 12 ble det torsdag vedtatt at flere skoler i Arendal skal legges ned.»

I samme artikkel kan vi også lese:
«Ifølge skolesjef Karl Axel Moen skal det mye til for å reversere vedtaket om skolenedleggelser.»

Samme dag som nedleggelsesvedtaket ble fattet, sendte konstituert Rektor ved Moltemyr skole ut Visma-melding til alle foresatte på skolen.

«Hei alle sammen, Da har bystyret kommet med sitt vedtak, og Moltemyr skole skal legges ned. Det var en veldig trist beskjed å få, selv om det ikke var helt

uventet."

I Agderposten 19.11.25 kan vi lese om budsjettsamarbeid og verv som står på spill som følge av at Senterpartiet og Helsepartiet ikke vant frem med sitt krav om å ikke legge ned Nesheim skole.

-Vi er kastet ut, sier bystyrerepresentant Ingjerd Livillen (Sp)

- Vi tolker det som at de har brutt ut, sier gruppeleder Nina Jentoft i Arbeiderpartiet. Ifølge Jentoft var både Senterpartiet og Helsepartiet tydelige på at de stilte ultimatum på å beholde Nesheim skole i den betente skolesaken.

I Agderpostens 23.11.25 kan vi lese følgende overskrift:

"Advarte før nedleggingsvedtak: Kan stride mot sentralt lovkrav

Før avgjørelsen om å legge ned Strømmen skole ble tatt, advarte kommunens øverste sjef om at nedleggingsvedtaket kan bli annullert."

Videre i samme artikkel:

Nå følger en åtte ukers høringsrunde før bystyret fatter endelig beslutning i mars. Det skal mye til for at vedtakene skal bli omgjort, og personer som sender inn innspill til høringsrunden er nødt til å peke på forhold som ikke tidligere har vært vektlagt, dersom innspillene skal få noen effekt.

-Formålet med høringsrunden er å avdekke forhold som ikke er fanget opp tidligere. Innspill fra befolkningen skal vektes, og dersom det kommer fram grunnleggende momenter som ikke er tatt hensyn til, kan bystyret i ytterste konsekvens måtte ta stilling til vedtakene på nytt, sier skolesjef Karl Axel Moen om prosessen som venter.

Skolesjefens uttalelse viser at høringen er

planlagt som et ledd for å avdekke eventuelle forhold etter at vedtaket allerede er fattet. Dette innebærer at forhold som kan være helt sentrale for spørsmålet om skolenedleggelse og struktur, risikerer å først bli identifisert etter realitetsvedtaket — noe som er uforenlig med forvaltningsrettens grunnleggende prinsipper om sakens opplysning.

Når skolesjefen samtidig uttaler at «det skal mye til» for at vedtakene blir omgjort, underbygges det at høringen i liten grad kan påvirke utfallet. Uttalelsene viser dermed at kommunen både forventer og legger opp til at vedtaket står fast, og at høringen kun kan korrigere mindre detaljer. Dette er et tydelig tegn på at høringen ikke er reell, men et tiltak i gjennomføringsfasen.

Samlet sett viser disse samtidige og etterfølgende uttrykkene at vedtaket 13. november 2025 ble forstått og praktisert som et endelig realitetsvedtak. Dette er et relevant moment ved den rettslige vurderingen av vedtakets karakter. Når både interne og eksterne aktører umiddelbart forholder seg til beslutningen som endelig, underbygges det at kommunen selv anså saken som avgjort og ikke som gjenstand for videre utredning eller reell høring.

-Konklusjon - vedtaket er et realitetsvedtak med full utrednings- og medvirkningsplikt-

Den samtidige og etterfølgende praktiseringen viser at vedtaket 13. november 2025 umiddelbart ble oppfattet og behandlet som endelig. Både administrasjon, skoleledelse, politikere og offentlighet forholdt seg til nedleggelsene som besluttet, og den planlagte høringen

ble fremstilt som et ledd i oppfølgingen – ikke som et grunnlag for ny vurdering.

Dette viser at reelle alternativer var avskåret, at administrasjonen ble bundet, og at saken gikk over i en gjennomføringsfase. Slik praktisering er et klart moment for at vedtaket må anses som et realitetsvedtak med full utrednings- og medvirkningsplikt før det ble truffet. Manglende oppfyllelse innebærer en vesentlig saksbehandlingsfeil som kan ha betydning for gyldigheten.

B. RETTSLIGE KONSEKVENSER AV AT VEDTAKET ER ET REALITETSVEDTAK

Når bystyrets vedtak må anses som et realitetsvedtak, innebærer dette at kommunen var forpliktet til å gjennomføre en fullstendig og forsvarlig saksforberedelse før beslutningen ble truffet. Kravene til utredning, vurdering av barnets beste og reell medvirkning gjelder fullt ut for materielle vedtak av denne typen og kan ikke skyves til en senere prosess.

Betydningen av dette forsterkes av vedtakets karakter og konsekvenser. Bystyret fastsatte en konkret skolestruktur med nedleggelse av navngitte skoler, omfattende elevflytting og endrede skolekretser. Dette er et vedtak som fastsetter endelig løsning, og kun gjennomføringsdetaljer gjenstår. Det utløser dermed de samme kravene til saksbehandling som ethvert annet materielt enkeltvedtak som berører innbyggernes rettsposisjon.

Når beslutningen har så omfattende og irreversible følger, må alle lovpålagte

vurderinger foreligge før vedtaket treffes.

-Manglende forsvarlig utredning
(kommuneloven § 13-1 og prinsippene bak
forvaltningsloven § 17)-

Grunnleggende forvaltningsrettslig regler og prinsipper krever at saken skal være «så godt opplyst som mulig» før vedtak treffes. I en sak som omfatter skolenedleggelse, endrede skolekretser, omfattende elevflytting og betydelige konsekvenser for barn, ansatte og lokalmiljø, skjerpes kravet til utredningsnivå.

Kommunen hadde på vedtakstidspunktet gjennomført enkelte overordnede analyser, blant annet knyttet til kapasitet og mulige strukturpakker. Dette erstatter imidlertid ikke plikten til å utrede konsekvensene av den konkrete løsningen som ble vedtatt 13. november. De vedtatte nedleggelsene og elevstrømmene er ikke fulgt av noen særskilt konsekvensanalyse knyttet til de aktuelle skolene, elevgruppene, trafikkforholdene, skolevei, sårbare barn eller lokalområdene som berøres.

Kommunen legger selv i sakens dokumenter til grunn at nettopp disse vurderingene – herunder trafikk, uteareal, sikker skolevei, kroppsøvningsfasiliteter og boligstruktur i sentrum – først skal innhentes i den kommende høringen. Når sentrale deler av beslutningsgrunnlaget etter kommunens eget oppsett skal fremskaffes i etterkant, viser dette at saken ikke var tilstrekkelig opplyst da vedtaket ble truffet. Dette innebærer et brudd på plikten til forsvarlig opplysning av saken.

-Mangelfull vurdering og avveiling av

barnets beste (Grunnloven § 104, barnekonvensjonen art. 3 og opplæringsloven § 9-6)-

Grunnloven § 104 krever en konkret og synlig vurdering av barnets beste i saker som direkte berører barn. Opplæringsloven § 9-6 pålegger i tillegg kommunen å sikre trygg skolevei – et forhold som er særlig relevant ved skolenedleggelser og elevflytting. Grunnloven § 104 forutsetter også at vurderingen av barnets beste fremgår av begrunnelsen på en måte som gjør rede for hvilke hensyn som er identifisert og hvordan disse er vektlagt.

Den vurderingen av barnets beste som foreligger er overordnet, generell og ikke knyttet til hver berørt skole eller elevgruppe. Det foreligger ingen systematisk analyse av virkningen for elever, skolevei, psykososiale forhold eller tilhørighet.

Når kommunen viser til at slike vurderinger først skal utarbeides i den senere høringsprosessen, innebærer det i realiteten at barnets beste ikke ble tilstrekkelig vurdert før beslutningen ble truffet. Barnets beste er dermed ikke gitt den rettslige og reelle vekten som kreves. Dette utgjør en alvorlig og vesentlig saksbehandlingsfeil.

-Manglende reell medvirkning for barn og foresatte-

Grunnloven § 104 og god forvaltningsskikk krever reel medvirkning på et tidspunkt hvor innspill kan påvirke resultatet. I denne saken skjer høring og dialog etter at en konkret skolestruktur er vedtatt, med navngitte skoler for nedleggelse og fastlagte elevstrømmer. Når de sentrale

premissene i saken dermed allerede er låst, fremstår medvirkningen som en formalitet uten reel betydning.

Barn har etter Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 12 et særskilt krav på at deres synspunkter skal innhentes og vektlegges i saker som direkte berører dem. Når prosessen åpnes for involvering først etter at vedtaket foreligger, kan ikke innspill påvirke de grunnleggende spørsmålene.

En høring som etter at beslutningen reelt sett er tatt, er en skinnprosess og ikke i tråd kravene etter Grunnloven, barnekonvensjonen eller god forvaltningsskikk.

-Teoretisk omgjøringsadgang og kommunens handlingsrom avhjelper ikke saksbehandlingsfeilene-

Kommunen har vist til at innspill i den kommende høringen kan brukes «i den videre prosessen». Selv om bystyret i teorien kan omgjøre vedtaket, har en teoretisk omgjøringsadgang ingen rettslig betydning for vurderingen av om kravene til utredning og medvirkning er oppfylt. Det er den reelle muligheten for påvirkning på beslutningstidspunktet som er avgjørende.

Når bystyret allerede har vedtatt en konkret skolestruktur, er rammene for beslutningen i realiteten låst. En høring i etterkant kan da ikke påvirke hovedspørsmålene – bare detaljer.

Videre kan en etterfølgende prosess ikke «reparere» mangler ved saksforberedelsen. Feilen består i at vedtaket ble truffet uten de opplysningene som skulle foreligge før

beslutningen. Senere innspill kan ikke gis tilbakevirkende kraft.

Det bestrides ikke at kommunen står fritt til å fatte vedtak om skolenedleggelser, også av økonomiske grunner. Dette ligger innenfor kommunens skjønnsrom. Men kommunens handlingsrom endrer ikke de prosessuelle kravene etter Grunnloven § 104 og forvaltningsrettslige prinsipper. Når vedtaket får store og irreversible konsekvenser, skjerpes kravene. Et mangelfullt saksbehandlingsforløp kan ikke forsvares med politiske prioriteringer eller ønsket fremdrift.

Vedtaket ble truffet på et mangelfullt grunnlag, uten reell medvirkning og uten nødvendig utredning, og en senere høring kan ikke rette dette opp.

-Konklusjon-

Vedtaket av 13. november 2025 ble truffet uten at saken var tilstrekkelig opplyst, uten konkret vurdering av barnets beste og uten reel medvirkning. Disse kravene følger direkte av prinsippene bak forvaltningsloven § 17, Grunnloven § 104, barnekonvensjonen og grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipper, og de gjelder uavhengig av kommunens interne prosess eller politiske ønsker om fremdrift.

En etterfølgende høring eller teoretisk omgjøringsadgang kan ikke rette opp en prosessfeil som består i at beslutningen ble truffet på et mangelfullt grunnlag. Feilene knytter seg til selve beslutningstidspunktet og kan ikke helbredes.

På denne bakgrunn er feilene vesentlige, og vedtaket kan ikke opprettholdes som gyldig. Dette tilsier at vedtaket må

oppheves og behandles på nytt etter en forsvarlig og lovlig prosess.

C. UGYLDIGHETSVURDERINGEN

Når vedtaket av 13. november 2025 må anses som et realitetsvedtak, må det vurderes om saksbehandlingsfeilene er av en slik art at vedtaket er ugyldig. Feilene gjelder grunnleggende krav i forvaltningsretten.

-Det foreligger klare saksbehandlingsfeil-

Det foreligger flere saksbehandlingsfeil av grunnleggende og alvorlig karakter. Vesentlige deler av faktagrunnlaget – blant annet vurderinger av trafikk og skolevei, kapasitet, konsekvenser for sårbare barn, arbeidsmiljø og innspill fra barn og foresatte – forelå ikke. Kommunen hadde selv lagt opp til at flere av disse opplysningene først skulle innhentes i høringen.

Feilen består dermed ikke i at kommunen planlegger en høring, men i at vedtaket ble truffet før de opplysningene som høringen skulle frembringe forelå.

Videre foreligger det ingen konkret vurdering av barnets beste etter Grunnloven § 104, til tross for at vedtaket direkte berører barn ved flere skoler. Barn og foresatte ble heller ikke gitt mulighet til reell medvirkning før beslutningen ble truffet. Den involveringen som er planlagt, kommer først etter at skolestrukturen er vedtatt, og fremstår som en ren formalitet.

Feilene gjelder dermed både beslutningsgrunnlaget, vurderingen av

barnets beste og retten til medvirkning –
alle grunnleggende rettssikkerhetsgarantier.

-Feilene er vesentlige-

For at et vedtak skal anses ugyldig, må saksbehandlingsfeilene være vesentlige. Vurderingstemaet er om feilen kan ha påvirket resultatet, svekket tilliten til prosessen eller gjelder særlige rettssikkerhetsgarantier.

I denne saken kan feilene klart ha virket inn på resultatet. Et korrekt og fullstendig beslutningsgrunnlag kunne gitt et annet bilde av konsekvensene, alternative løsninger eller endrede vurderinger av tidspunkt, elevstrømmer og nedleggesomfang. Når opplysninger som skulle inngå i beslutningsgrunnlaget først skal frembringes i etterkant, er det åpenbart at vedtaket ble truffet på mangelfullt faktisk grunnlag. Feilene svekker også tilliten til prosessen.

At barnets beste ikke er vurdert konkret, trekker ytterligere i retning av vesentlighet. Kravet etter Grunnloven § 104 er en tungtveiende rettssikkerhetsgaranti.

-Feilene kan ikke repareres i ettertid-

Manglene kan ikke avhjelpes gjennom den videre prosessen kommunen legger opp til. Feilene består i at vedtaket ble truffet uten nødvendig utredning, uten vurdering av barnets beste og uten reell medvirkning – og dette knytter til tidspunktet for beslutningen.

En høring som gjennomføres etter vedtakstidspunktet kan ikke gis

tilbakevirkende kraft og innlemmes i beslutningsgrunnlaget som om opplysningene hadde foreligget da vedtaket ble truffet. Tilsvarende gjelder for vurderingen av barnets beste. Medvirkning mister funksjon når rammene allerede er fastlagt.

-Samlet vurdering av
ugyldighetsspørsmålet-

Når manglene ses samlet, fremstår vedtaket som truffet på et ufullstendig og mangelfullt beslutningsgrunnlag. Feilene gjelder både faktum, barnets beste og medvirkning – alle sentrale rettssikkerhetsgarantier. Det er dermed tale om flere samtidige og alvorlige avvik fra grunnleggende saksbehandlingskrav. Etter alminnelige ugyldighetsregler leder dette til at vedtaket må settes til side.

-Konklusjon-

Vedtaket av 13. november 2025 ble truffet på et mangelfullt grunnlag og oppfyller verken kravene til utredning, vurderingen av barnets beste eller reell medvirkning. Feilene er rettssikkerhetsmessige relevante, kan ha påvirket resultatet og svekker tilliten til prosessen.

Feilene knytter seg til beslutningstidspunktet og kan ikke repareres. Når feilene både enkeltvis og samlet er vesentlige, må vedtaket anses ugyldig. Saken må derfor behandles på nytt etter en lovlig og forsvarlig saksforberedelse

D. AVSLUTTENDE ANMODNING

Saken reiser prinsipielle spørsmål om grunnleggende saksbehandlingskrav i kommunal forvaltning. Når et bystyre vedtar nedleggelse av navngitte skoler, omfattende elevflytting og endrede skolekretser uten at saken er forsvarlig utredet, uten konkret vurdering av barnets beste er og uten reell medvirkning, innebærer dette klare avvik fra lovfestede krav.

Den høringen som kommunen planlegger å gjennomføre i etterkant, kan ikke reparere manglene. Manglene er omfattende og knyttet til helt sentrale rettssikkerhetsgarantier, særlig i saker som berører barn. Plasseringen av høringen og det planlagte etterfølgende arbeidet viser at sentrale deler av beslutningsgrunnlaget manglet da vedtaket ble truffet. Dette undergraver tilliten til prosessen og svekker rettssikkerhetsgarantiene som skal verne barn og andre berørte i tilsvarende saker.

Jeg ber kommunen/bystyret om å oppheve sitt vedtak og foreta en ny behandling av saken, basert på forsvarlig utredning, en konkret vurdering av barnets beste og en medvirkningsprosess som gir berørte en reell mulighet til å påvirke utfallet. Saken er av stor betydning for mange barn og familier, og for tilliten til kommunens beslutningsprosesser.
